

רשומות

הצעות חוק

4 בינואר 1999

2787

ט"ז בטבת התשנ"ט

עמוד

306	הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 20), התשנ"ט-1999
307	הצעת חוק משכן הכנסת ורחבתו (תיקון מס' 10) (הסדרת התנועה), התשנ"ט-1999
	הצעת חוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה) (תיקון מס' 3) (תנאי זכאות להיבחר לראש מועצה), התשנ"ט-1999
311	

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם הממשלה:

**הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום)
(תיקון מס' 20), התשנ"ט-1999**

1. תיקון סעיף 10א בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"א-1950¹ (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 10א בריש, במקום "21 שנה" יבוא "22 שנים".
2. תיקון סעיף 12א בסעיף 12א לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ג) יבוא:
- "(ג) (1) פקעו הנישואין השניים, על ידי גירושין מבן הזוג - ישולמו לאלמנה, מיום פקיעת הנישואין אותם תגמולים שהיו משתלמים לה אותה שעה לולא נישאה, ולא תהיה חייבת להחזיר את מענק הנישואין ששולם לה;
- (2) פקעו הנישואין השניים כתוצאה ממות בן הזוג בטרם מלאו לאלמנה 65 שנים, ישולמו לה, מיום פקיעת הנישואין, אותם תגמולים שהיו משתלמים לה אותה שעה לולא נישאה, ולא תהיה חייבת להחזיר את מענק הנישואין ששולם לה."
3. תחילה ותחלה (א) תחילתו של סעיף 10א לחוק העיקרי, בנוסחו בסעיף 1 לחוק זה ב-1 בחודש שלאחר פרסומו.
- (ב) סעיף 12א לחוק העיקרי, בנוסחו בסעיף 2 לחוק זה, יחול גם על מי שנישאה לפני יום תחילת החוק ובלבד שנישואיה פקעו לאחר תחילתו.

ד ב ר י ה ס ב ר

חייבים להחזיר את מענק הנישואין ששולם להם; היו יתום או יתומים סמוכים על שולחנם בתום תקופה של ארבע עשרה שנים, תוארך תקופה זו לעשרים ואחת שנים."

מוצע לבטל את המגבלה בסעיף קטן (ג), הדורשת תקופה של 14 שנים לשם השבת זכויות לפי החוק, ולקבוע כי אלמנה שנישאה בשנית ונישואיה השניים פקעו בעקבות גירושין תוכל לשוב ולקבל זכויות מיום פקיעת הנישואין, ואילו אלמנה שנישאה בשנית ונישואיה השניים פקעו בעקבות התאלמנות בטרם מלאו לה 65 שנה תוכל לשוב ולקבל זכויות מיום פקיעת הנישואין.

סעיף קטן (ג) כלשונו היום נוקט לשון זכר ונקבה. מאחר שהחוק נוקט, לכל אורכו, לשון נקבה ולאור הוראת סעיף 6 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, נקבעה ההוראה המוצעת של סעיף קטן (ג) בלשון נקבה, כמקובל בחוק.

1 סעיף על פי הוראות סעיף 10א לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"א-1950 (להלן - החוק), משולמת להורים שכולים תוספת לתגמול בעבור כל אחד מילדיהם עד מלאת לילד 21 שנים.

מוצע להאריך את משך הזמן לתשלום התוספת עד מלאת לילד 22 שנים.

2 סעיף 10א שענינו מענק לאלמנה שנישאה קובע בסעיף קטן (ג), בנוסחו היום לאמור:

"(ג) הופקעו הנישואין השניים תוך ארבע עשרה שנים מיום שנתקיימו, על ידי מות בן הזוג, או בכל זמן שהוא כתוצאה מהליכים שהחלו בהם תוך ארבע עשרה שנים מיום שנתקיימו - ישולמו לאשה או לגבר, לפי הענין, מיום הפקעת הנישואין אותם תגמולים שהיו משתלמים להם אותה שעה לולא נישאו, ולא יהיו

¹ ס"ח התשי"א, עמ' 162; התשנ"ו, עמ' 53.

מתפרסמת כזה הצעת חוק מטעם ועדת הכנסת:

הצעת חוק משכן הכנסת ורחבתו (תיקון מס' 10) (הסדרת התנועה). התשנ"ט-1999*

1. בחוק משכן הכנסת ורחבתו, התשכ"ח-1968¹ (להלן - החוק העיקרי), אחרי פרק ג' הוספת פרק ג' יבוא:

"פרק ג'1: הסדרת תנועה"

הגדרות 16א. בפרק זה -

"אזור א" - אזור מחוץ לרחבת הכנסת הנמצא ברחוב קפלן, שגבולותיו משני צדדים מסומנים במפה שבתוספת לחוק זה בקווים מרוסקים, ובצדדים האחרים, גבולותיו הם מצד אחד - הקו המסמן את גבול הרחבה לאורך רחוב קפלן, והשני - בקו ההפרדה לאורך הרחוב האמור;

"ברירת משפט", "הודעת תשלום קנס" - כמשמעותם בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982² (להלן - חוק סדר הדין הפלילי);

דברי הסבר

לפיכך, מוצע להוסיף לחוק העיקרי פרק נוסף, ג'1, שענינו "הסדרת התנועה", ועיקריו הם מתן אפשרות לפעול ברחבת הכנסת, ולגבי הנושאים המפורטים בסעיפים 16ג, 16ד ו-16ה המוצעים, גם באזור המוגדר "כאזור א", הכלל לצורך אכיפת הוראות הקשורות להסדרת התנועה, במפורט בהצעה.

לסעיף 16א

להגדרה "אזור א":

הוראות החוק מתייחסות לרחבת הכנסת, שגבולותיה מסומנים במפה שבתוספת להצעת החוק. לצורך הגברת הבטחון והבטיחות, מוצע להגדיר אזור מצומצם, הסמוך לרחבת הכנסת, שבו יהיו לקצין הכנסת ולאיש משמר הכנסת שהוסמך לכך על ידי, סמכויות להכוונת התנועה ולאכיפה, במקביל לסמכויות הקיימות לפי כל דין לשוטרים ולפקחים עירוניים. אזור זה, המוגדר כ"אזור א", צמוד לחלק המערבי של שטח החסינות, לאורך רחוב קפלן, החל בצומת הכניסה לרחבת הכנסת ולאורך כ-285 מטרים.

להגדרה "עבירת תעבורה":

מוצע להגדיר עבירת תעבורה באופן מצומצם לענין החוק, כך שהיא תכלול רק עבירות שענינן אי ציות לתמרור או אי ציות להוראות בדבר הכוונה של תנועת רכב, התנייתו או עצירתו.

סעיף 1 פרק ג' לחוק משכן הכנסת ורחבתו, התשכ"ח-1968 (להלן - החוק) קובע הסדרים שונים לצורך הבטחת החסינות והסדר במשכן הכנסת.

כך, למשל, קובע סעיף 8(ב) לחוק, כי קצין הכנסת יהיה ממונה על בטחון משכן הכנסת והרחבה, על קיום הסדר בהם - ובקשר לכך - על אכיפת הוראות חוק זה וההוראות שניתנו לפיו. לקצין הכנסת אף הוענקו בחוק הסמכויות הנתונות בכל דין למפקד משטרת מחוז.

עוד נקבעו בפרק האמור הוראות שונות המסמיכות סדרן או איש משמר הכנסת לתת הוראות לכל אדם, להרחיקו מהמשכן ומרחבת הכנסת ואף לעצור אדם בנסיבות ובתנאים המפורטים בחוק.

עם זאת, החוק אינו מסדיר בצורה מפורשת את נושא הסדרי התנועה בכנסת. ככלל, מרבית הנושאים הקשורים בהסדרת תנועת כלי רכב מעוגנים בפקודת התעבורה ותקנותיה. ואולם, מאחר שעובדי ציבור, ובכללם שוטרים ופקחים עירוניים, אינם מוסמכים, לפי החוק, לבצע פעולות לפי פקודת התעבורה ברחבת הכנסת, ומאחר שלא נקבע כי אנשי משמר הכנסת ייחשבו שוטרים לענין הפקודה האמורה, אין אוכפים, למעשה, חלק מהוראות הפקודה ברחבה, כמו, למשל, הגשת דוחות קנס למי שחונה בניגוד לתמרור.

¹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 197; התשנ"ז, עמ' 201.

² ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

“גורר מורשה”, “רכב מנועי” – כמשמעותם בפקודת התעבורה³ (להלן – פקודת התעבורה);

“עבירת תעבורה” – כהגדרתה בפקודת התעבורה, ובלבד שענינה אי ציות לתמרוך או אי ציות להוראות בדבר הכוונה של תנועת רכב, חנייתו או עצירתו.

הסדרת התנועה 16.ב. קצין הכנסת, או מי שיושב ראש הכנסת הסמיכו לכך, רשאי לקבוע את הסדרי התנועה והחניה ברחבת הכנסת לפי פקודת התעבורה, ולשם כך יהיו לו כל הסמכויות הנתונות לפי הפקודה האמורה למפקח על התעבורה, לקצין משטרה ולרשויות התימרוך.

סמכות לצורך הכוונת תנועת רכב 16.ג. לצורך הכוונת תנועת רכב, חנייתו או עצירתו, ברחבת הכנסת ובאזור א, תהיה לקצין הכנסת או לאיש משמר הכנסת שקצין הכנסת הסמיכו לכך, כל סמכות הנתונה לפי כל דין לשוטרי.

סמכות למסור הודעות תשלום קנס 16.ד. (א) קצין הכנסת, או איש משמר הכנסת שקצין הכנסת הסמיכו לכך, שיש לו יסוד להניח כי אדם פלוני עבר ברחבת הכנסת או באזור א' עבירת תעבורה ברכב מנועי שהיא עבירה של ברירת משפט, רשאי למסור לו הודעת תשלום קנס.

(ב) דין הודעת תשלום קנס שנמסרה בהתאם להוראות סעיף קטן (א), כדין הודעת תשלום קנס שנמסרה על ידי שוטר, והוראות לפי סעיפים 228 עד 230 לחוק סדר הדין הפלילי יחולו לענין זה, בשינויים המחויבים.

אחריות לחניה 16.ה. (א) קצין הכנסת רשאי להורות על גרירתו או על העברתו של רכב מנועי, העומד, ברחבת הכנסת או באזור א', במקום שהעמדתו אסורה, או בנסיבות שיש בהן כדי הפרת סדרי תנועה או בטיחותה,

ד ב ר י ה ס ב ר

כך מוצע לקבוע, כי בתחומים האמורים תהיה להם סמכות למסור הודעות תשלום קנס בשל עבירת תעבורה שענינה אי ציות לתמרוך או אי ציות להוראות בדבר הכוונה של תנועת רכב, חנייתו או עצירתו.

עוד מוצע להבהיר, שדין הודעת תשלום קנס שנמסרה בהתאם להוראות סעיף זה, כדין הודעת תשלום קנס שנמסרה על ידי שוטר, וכי הוראות חוק סדר הדין הפלילי יחולו לענין זה.

לסעיף 16 ה

סעיף 16 ה' סלל לפקודת התעבורה, הדין ב"אחריות לחניה", קובע הוראות ביחס להרחקת רכב, גרירתו ונעילת גלגליו.

מוצע לקבוע הוראות דומות לגבי רחבת הכנסת או אזור א' ולהחיל חלק מהוראות סעיף 16 ה' האמור.

להלן נוסח סעיפים קטנים (ב), (ג), (ד), (ו) ו-(ז) לסעיף האמור שמוצע להחילם (הוראות סעיף קטן (ה) הושמטו, שכן הן מתייחסות לנעילת רכב, ולפיכך אינן רלבנטיות):

לסעיף 16 ב

פקודת התעבורה ותקנות התעבורה, התשכ"א-1961, קובעות כי הסדרי התנועה, לרבות קביעת התמרוכים, סוגיהם, מידותיהם, אופן הצבתם וסימונם ייקבעו על ידי המפקח הארצי על התעבורה וכן על ידי רשות התימרוך המרכזית ורשות התימרוך המקומית, בהתייעצות עם קצין משטרה, כל אחד בהתאם לסמכויות שנקבעו לגביו.

מוצע לקבוע, כי הסמכויות הנתונות לפי הפקודה לממלאי התפקידים האמורים יהיו נתונות, בתחום רחבת הכנסת, לקצין הכנסת או למי שיושב ראש הכנסת הסמיכו לכך.

לסעיפים 16 ג ו-16 ד

מוצע לקבוע מפורשות, כי לקצין הכנסת, או לאיש משמר הכנסת שהוא הסמיכו לכך, תהיה, הן ברחבת הכנסת והן באזור א', כל סמכות הנתונה לפי כל דין לשוטרי, ככל שמדובר בתנועת רכב, בחנייתו או בעצירתו.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 175.

או שההרחקה דרושה לשם הסדרת תנועה או לבטיחותה או לבטיחות הציבור ברחבת הכנסת או באזור א'.

(ב) גרירת הרכב או העברתו תיעשה על ידי איש משמר הכנסת או על ידי גורר מורשה, למקום אחר, בין בתחום רחבת הכנסת ובין מחוצה לה; הגרירה או ההעברה תיעשה תוך נקיטת אמצעי זהירות סבירים הדרושים כדי להבטיח את בטיחות הרכב.

(ג) הוראות סעיף סלא(ד), (ו) ו-(ז) לפקודת התעבורה יחולו, בשינויים המחויבים, על גרירת רכב או על העברתו לפי סעיף זה.

116. לענין פרק זה, דין כל מקום בתחום רחבת הכנסת שבו יכול לנוע רכב מנועי, כדין "דרך" כהגדרתה בפקודת התעבורה.

דרך בתחום רחבת הכנסת

החלפת התוספת

2. במקום התוספת לחוק העיקרי יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לקבוע, כי קצין הכנסת יהיה רשאי להורות על גרירתו או על הרחקתו של רכב מנועי, בנסיבות המפורטות בסעיף קטן (א) לסעיף 116 המוצע, וכי הוראות סעיף סלא(ד), (ו) ו-(ז) לפקודת התעבורה יחולו, בשינויים המחויבים, על גרירת רכב או על העברתו לפי הסעיף המוצע.

לסעיף 116

פקודת התעבורה ותקנותיה קובעות, מחד גיסא, הוראות שונות החלות על הרכב והנוגעות למחזיק בו או למשתמש בו (כמו הוראות בדבר הרשיונות שיש להציג בקשר להחזקת הרכב והשימוש בו, תקינות הרכב ועוד), ומאידך גיסא, הוראות אחרות הנוגעות להסדרת התנועה. הוראות מהסוג השני חלות רק על מקרקעין שהם בבחינת "דרך", כמשמעות מונח זה בפקודת התעבורה.

המונח "דרך" מוגדר בסעיף 1 לפקודה כדלקמן:

"דרך" - לרבות כל מסילה, רחוב, סמטה, כיכר, מעבר, גשר או מקום פתוח שיש לציבור זכות לעבור בהם."

מאחר שזכות המעבר ברכב ברחבת הכנסת מותנית בקבלת היתר אישי, קיים ספק אם חלקים אלה הם בבחינת "דרך", כהגדרת המונח בפקודת התעבורה.

לפיכך, מוצע לקבוע חזקה לפיה דין כל מקום בתחום רחבת הכנסת שבו יכול לנוע רכב מנועי, כדין "דרך" כהגדרתה בפקודה האמורה, כך שלא יהיה ספק כלשהו בדבר הסמכות להסדיר את התנועה בתחום רחבת הכנסת, ותתאפשר מסירת הודעות תשלום קנס כמפורט לעיל.

סעיף 2 גבולות רחבת הכנסת נקבעו בחוק וסומנו במפה המובאת בתוספת להוק.

מוצע להחליף מפה זו במפה חדשה, מפורטת, שבה יסומן גם אזור א'.

(ב) רכב העומד במקום שהעמדתו אסורה על פי חיקוק או בנסיבות שיש בהן כדי הפרת סדרי תנועה או בטיחותה, או שלדעת שוטר דרושה הרחקתו לשם הסדרת תנועה או לבטיחותה או לבטיחות הציבור, רשאי שוטר להורות למי שהרכב ברשותו אותה שעה להרחיקו או לגררו.

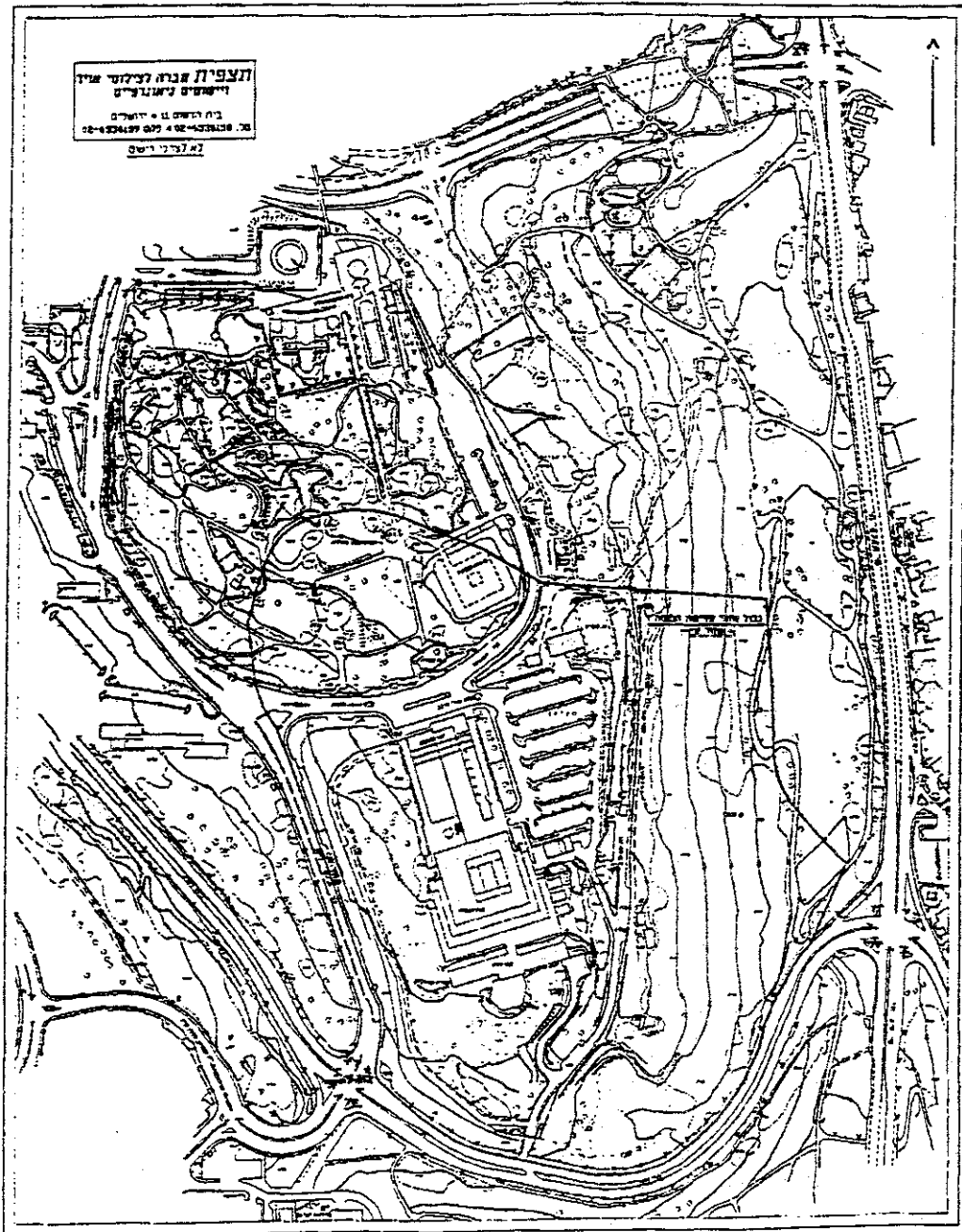
(ג) לא מילא מי שהרכב ברשותו אותה שעה אחריו הוראת שוטר כאמור, או אינו נמצא במקום, רשאי שוטר, בין בעצמו ובין על ידי מי שאישר אותו ראש מחלקת התנועה במשטרת ישראל (להלן - גורר מורשה), להרחיק את הרכב, לגררו ולהחסינו, או לנעול את גלגליו, או חלק מהם, בנעלי חסימה המונעות את תנועת הרכב, ובלבד שינקוט באמצעי הזהירות הסבירים הדרושים כדי להבטיח את בטיחות הרכב.

(ד) האגרות בעד הרחקת רכב והחסנתו או נעילת רכב ושחרורו בידי משטרת ישראל, או התשלום שנקבע בעד הרחקת רכב והחסנתו או נעילת רכב ושחרורו בידי גורר מורשה, יהיו מוטלים על בעל הרכב הרשום ברשיון הרכב, זולת אם הוכיח שהרכב נלקח ממנו בלי ידיעתו ובלי הסכמתו; רכב שאגרות או תשלום מוטלים על בעלו כאמור לא יוחזר או ישוחרר מנעילתו אלא אם הם שולמו.

(ו) המוציא רכב ממקום החסנתו או המשחרר רכב מנעילתו לפני ששולמו האגרות או התשלום כאמור בסעיף קטן (ד), דינו - מאסר שנה.

(ז) קבע בית משפט במשפטו של בעל רכב על עבירה לפי סעיף זה, על סמך ראיות שהובאו לפניו, כי הרכב היה אותה שעה ברשותו של אדם אחר, רשאי בית המשפט הדין במשפטו של האחר להסתמך על הממצאים העובדתיים שנקבעו במשפט הראשון, על פי הראיות שהוגשו באותו משפט, ואין צורך לחזור ולהגישן. לא היה האחר צד במשפט הראשון, יתן לו בית המשפט אפשרות לסתור את העדויות שנגבו במשפט הראשון."

"תוספת"
 (סעיפים 1 ו-16א)
 גבולות רחבת הכנסת ואזור א'

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חבר הכנסת מטעם ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת:

**הצעת חוק המועצות האזוריות (בחירות ראש המועצה) (תיקון מס' 3)
(תנאי זכאות להיבחר לראש מועצה), התשנ"ט-1999***

1. בחוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח-1988¹ (להלן – החוק) תיקון סעיף 4 העיקרי, בסעיף 4, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) זכאי להיבחר לראשות המועצה אזרח ישראלי הזכאי להיבחר לחבר המועצה."
2. במקום סעיף 16 לחוק העיקרי יבוא:
- "בחירות מיוחדות 16. על בחירות מיוחדות ועל המועמד לראשות המועצה בבחירות מיוחדות יחולו הוראות חוק זה, והוראות חוק הרשויות המקומיות (בחירת

דברו הסבר

הזכאות להיבחר לחבר המועצה, וזאת לרבות התנאים בענין גיל המועמד והתושבות באזור.

סעיף 2 מוצע להבחיר את נוסחו של סעיף 16 לחוק שלפיו הוראות החוק והוראות חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, חלות הן על הבחירות המיוחדות והן על המועמד לראשות המועצה, בשינויים המפורטים בסעיף ולפיהם חמישית מחברי המועצה רשאים להציע מועמד לראשות המועצה, וכי המועמד אינו חייב להיות חבר מועצה.

עוד מוצע לבטל את ההוראה הקבועה כיום בסעיף 16(ב) לחוק שכן היא חלה ממילא לענין בחירות מיוחדות מכוח הוראות סעיף 6 לחוק, ומכוח החלת הוראת החוק על בחירות מיוחדות לפי נוסחו של סעיף 16 המוצע.

זהו נוסחו של סעיף 16 לחוק, שמוצע להחליפו:

"בחירות

16. (א) הוראות חוק זה והוראות חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, יחולו על בחירות מיוחדות בשינויים המחויבים. לרבות ההוראה כי חמישית מחברי המועצה וכן קבוצת בוחרים כאמור בסעיף 5, רשאים להציע מועמד.

(ב) נבחר לראש מועצה בבחירות מיוחדות, מועמד שאינו חבר המועצה, יהיה הנבחר חבר המועצה לכל דבר וענין ויווסף למנין החברים שקבע השר על פי חיקוק, והוא כל עוד הוא מכהן כראש המועצה."

סעיף 1 סעיף 4(ב) לחוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח-1988 (להלן – החוק), קובע את תנאי הזכאות להיבחר לראש מועצה אזורית ולפיו:

"(ב) זכאי להיבחר לראשות המועצה אזרח ישראלי שביים הבחירות הוא בן 21 שנים ומעלה ושמקום מגוריו הקבוע הוא באותו יום ובתקופה של ששת החודשים שקדמו לאותו יום, בתחומי המועצה האזורית."

בסעיף 4(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, קיים לגבי זכאות להיות מועמד לראשות עירייה או לראשות מועצה מקומית תנאי בסיסי נוסף והוא שהמועמד זכאי להיבחר גם לחבר מועצה. תנאי כאמור אינו קיים לגבי מועמד לראש מועצה אזורית.

הערך תנאי כאמור יוצר מצב לא הגיוני שלפיו דרישות הזכאות להיבחר לחבר מועצה המפורטות בסעיף 19 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958 (להלן – הצו), הן קשות ומחמירות יותר מדרישות הזכאות להיבחר לראש המועצה; כך למשל לא זכאי להיות מועמד ולהיבחר לחבר מועצה אזורית מי שחויב בפסק דין סופי על עבירה שיש עמה קלון בתוך חמש השנים שקדמו ליום הגשת רשימות המועמדים (סעיף 8(19) לצו), ואילו לתפקיד ראש מועצה, זכאי אדם כזה להיבחר.

לפיכך מוצע לתקן את סעיף 4(ב) לחוק ולקבוע כי תנאי הזכאות להיבחר לראש מועצה אזורית יהיו כתנאי

* הצעת חוק 1654/5; הועברה לוועדה ביום ט"ז בטבת התשנ"ח (20 ביולי 1998).
1 ס"ח התשמ"ח, עמ' 213; התשנ"ח, עמ' 149.

ראש רשות סגניו וכהונתם) התשל"ה-1975, בשינויים המחויבים,
ובשינויים אלה:

(1) רשאים להציע מועמד, נוסף על האמור בסעיף 5 - חמישית
מחברי המועצה;

(2) על מועמד לא תחול החובה להיות חבר מועצה.

חבר הכנסת סאלח טריף